

примітивності, первісності розвитку, викликаючи цим певну деградацію людини, як представника міської соціальної громади.

Список використаних джерел:

1. Радіонова Л. О. Нова норма як детермінанта «віртуального міста» / *Габітус. Науковий журнал*. 2020. Випуск 14. С. 70-76.

2. Маклюэн Маршалл. Понимание медиа: внешние расширения человека. *Understanding Media: The Extensions of Man*. М.: Кучково поле. 2007. 464 с.

МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Д. А. РУСАКОВА магістрантка економічного факультету
В. М. ДАНІЧ, д-р екон. наук,
професор кафедри економічної кібернетики
та прикладної економіки

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Починаючи з 2012 року, групою незалежних експертів майже щороку формується *The World Happiness Report*, який демонструє рейтинг країн за рівнем щастя їхніх громадян. *The World Happiness Report* – це публікація Мережі рішень у сфері сталого розвитку, яка базується на даних Всесвітнього опитування Геллапа та Фонду Регістру Ллойда, що надав доступ до Всесвітнього опитування про ризики [1].

Сам рейтинг щастя створюється завдяки всесвітньому опитуванню громадян різних країн. Також групою незалежних експертів на основі опитувань та статистичних даних формуються та досліджуються наступні параметри, що, на їх думку, впливають на рівень щастя громадян: ВВП на душу населення; очікувана тривалість здорового життя; соціальна підтримка; свобода робити життєвий вибір; щедрість; сприйняття корупції.

Сьогодні звіт отримує визнання у всьому світі, оскільки уряди, організації та суспільство в тій чи іншій мірі використовують дані показники щастя для інформування про свій вибір політики. Цей звіт показує, як оцінки добробуту можуть бути ефективно використані з метою оцінки прогресу країн.

Відповідно до джерела [2] якість життя – це широке поняття, яке охоплює низку різних вимірів, що вміщують як об'єктивні фактори, так і суб'єктивне їх сприйняття. Саме за таким підходом і сформовані дані звіту *The World Happiness Report*. Вони включають і об'єктивні показники, статистичні дані, і суб'єктивні показники на основі опитувань. Також у джерелі [2] визначено такий набір параметрів, завдяки яким можна охарактеризувати і у повній мірі оцінити якість життя.

Тож, на основі The World Happiness Report 2021, в якому охоплено 149 країн, було проведене власне дослідження для визначення найвагоміших із представлених показників, які впливають на якість життя людей. Побудовано та проаналізовано соціально-економічну модель, яка являє собою математичну модель залежності рівня щастя від сукупності вказаних факторів рейтингу. Надалі, спираючись саме на ці показники, можна буде досягти кращих результатів та прогресу у розвитку стану країн, регіонів, міст, організацій, по-різному впливаючи на систему визначених факторів, в залежності від цілі.

Дані звіту були заздалегідь підготовлені та стандартизовані, оскільки деякі показники мали різний діапазон вимірів. Далі аналіз даних проводився у ППП Statistica. На першому кроці цього аналізу було побудовано лінійну багатофакторну модель з усіма параметрами та оцінено її характеристики. Таким чином, завдяки критерію Фішера модель визначена як значуща, тож подальші роботи з цією моделлю будуть давати адекватні результати. Модель має хороший рівень пояснення, 75%, але за критерієм Стюдента параметр Щедрість виявився статистично незначним, тобто його вплив на рівень щастя не має істотного навантаження.

При аналізі матриці коефіцієнтів парних кореляцій зроблено висновок про те, що на рівень щастя найбільше впливають наступні показники: ВВП на душу населення, очікувана тривалість здорового життя й соціальна підтримка. Але перш ніж робити остаточні висновки, необхідно перевірити досліджувану модель на наявність таких проблем як мультиколінеарність, автокореляція та гетероскедастичність.

Критерій згоди χ^2 вказує на наявність мультиколінеарності моделі. Критерій Дарбіна-Уотсона підтвердив гіпотезу про відсутність автокореляції у моделі, а за тестом Глейсера було виявлено чисту та змішану гетероскедастичність.

Переходимо до етапу побудови моделі. Наступні методи, які використовувалися для побудови, дозволяють скорегувати матрицю незалежних змінних при наявності в моделі мультиколінеарності. А так, як за попередніми дослідженнями вона присутня у моделі, то завдяки цим підходам ми її зможемо позбутися і отримати адекватні, коректні для прогнозу дані.

При використанні методу покрокового включення всі параметри, крім фактору Щедрість, були статистично значущими і досить добре пояснювали модель. При покроковому виключенні моделі залишилося лише три найбільш значущих параметра, при яких модель є адекватною та якісною. Такими параметрами виявилися ВВП на душу населення, соціальна підтримка та свобода робити життєвий вибір. Саме ці фактори найбільше пояснюють нашу оцінку щастя, тому що при виключенні решти трьох параметрів якість моделі знизилася лише на 2%.

Також при використанні методу рідж-регресії було визначено, що всі змінні моделі значущі, крім параметра Щедрість.

Таким чином найвагомішими базовими складовими для якісного життя людей є їх матеріальне благополуччя, щоб країна була забезпеченою, мала розвинену економіку, про що каже оцінка ВВП на душу населення. Також людям важливо відчувати себе соціально захищеними. Ще одним основним критерієм якісного життя є свобода вибору, дотримання прав і норм громадян та вільний вибір і доступ до всіх необхідних речей та сфер.

Список використаних джерел:

1. World Happiness Report: WHR 2021/ URL: <https://worldhappiness.report/ed/2021/#appendices-and-data>
2. Eurostat statistics Explained: Quality of life indicators - measuring quality of life. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php?title=Quality_of_life_indicators_measuring_quality_of_life#The_8.2B1_dimensions_of_quality_of_life

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ РОЗБУДОВИ

*Д. О. СЕРЬОГІНА, канд. екон. наук, доцент,
Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
seroginado@gmail.com*

Зусилля з післявоєнної відбудови є унікальною можливістю для підвищення виробничого потенціалу України та залучення іноземного капіталу до трансформації промислового сектора через розвиток виробничого сектору, зелену модернізацію та передачу сучасних технологій. Очікується, що це закладе основу для довгострокового зростання та сприятиме більш тісній інтеграції України у світову економіку.

Військова агресія Росії чинить величезний вплив на українську промисловість, зокрема через знищення або військову окупацію ключових промислових об'єктів. Загалом до війни Україна мала велику промислову та виробничу базу з переважанням важкої промисловості, включаючи гірничодобувну промисловість, залізничний рухомий склад, верстати, авіаційні двигуни, а також легку та харчову промисловість.

Поточну ситуацію можна розглядати як вікно можливостей для зеленого відновлення з нуля та вирішення проблеми недостатніх інвестицій. З середньою вартістю робочої сили значно нижчою за середню в ЄС і глобальною тенденцією до регіоналізації ланцюгів постачання, Україна має потенціал стати європейським виробничим центром завдяки значним інвестиціям у реконструкцію. Окрім цього, багато приватних інвесторів вже зацікавлені в розвитку проектів у сфері виробництва будівельних матеріалів, логістики, інжинірингу, закупівель та будівельних послуг.